

Informe sobre l'impacte del COVID-19 en l'àmbit del Treball Amb Suport i l'ocupació a l'empresa ordinària

N=24 entitats

PRINCIPALS RESULTATS

- **Només un 45,9% de persones que fan treball amb suport (TAS) amb contracte laboral abans que es decretés l'estat d'alarma el passat 14 de març seguia realitzant l'activitat a data 1 d'abril.**
- **En un 56,2% dels casos l'aturada de l'activitat es deu a Expedients de Regulació Temporal d'Ocupació (ERTO) i un 10,4% correspon a destrucció de llocs de feina per acomiadament o no renovació. Aquesta darrera xifra podria incrementar-se properament atès que un 15,1% desconeix quines mesures aplicarà l'empresa.**
- **Entitats (50,0%) i persones usuàries (75,0%) assenyalen la incertesa laboral com la seva principal preocupació. Es tem que en un escenari de crisi econòmica i altes taxes d'atur els grups de població més vulnerables siguin exclosos del mercat laboral.**

INTRODUCCIÓ

A finals d'abril, l'**Associació Catalana de Treball Amb Suport (ACTAS)** i **AMMFEINA** van passar un qüestionari entre les respectives entitats sòcies per conèixer en detall l'afectació que la pandèmia del coronavirus SARS-CoV-2 està tenint en l'accés al mercat laboral ordinari i en el manteniment del lloc de feina de les persones que fan Treball Amb Suport (TAS). L'objectiu últim d'aquesta enquesta era poder generar, a través de l'anàlisi de les respostes obtingudes, **posicionaments i propostes d'acció** que ambdues federatives puguin traslladar properament tant a l'Administració pertinent com a l'opinió pública.

Els resultats de l'enquesta, recollits en aquest informe, permeten prendre el pols a la situació actual a través de la comparativa de dues imatges fixes, de conèixer quina era la situació de les persones que fan treball amb suport en dos moments concrets: a data 1 de març i, per tant, abans que es decretés l'estat d'alarma; i a data 1 d'abril, més de dues setmanes després que el decret es fes efectiu i s'imposés una quasi paràlisi de l'activitat econòmica per frenar l'expansió del Covid-19.

L'informe es basa en dades aportades per **24 entitats socials sense ànim de lucre** que gestionen serveis i programes de treball amb suport a l'empresa ordinària (tant de finançament públic com privat) i fan referència a una mostra de **2.200 persones**.

AFECTACIÓ DEL COVID-19 EN L'OCUPACIÓ DE PERSONES QUE FAN TAS

L'estat d'alarma decretat per part del Govern espanyol el passat 14 de març, com a conseqüència de la pandèmia del SARS-CoV2, ha tingut un gran impacte sobre l'activitat econòmica del país i ha comportat una pèrdua important de llocs de treball. En el cas de les persones que fan treball amb suport vinculades a les entitats d'ACTAS i AMMFEINA, només el **45,9%** de les 991 que tenia una feina abans del decret es mantenia activa només dues setmanes després.

En canvi, la xifra de persones en situació de **cerca de feina** es va mantenir més o menys estable abans i després que esclatés la pandèmia. Entre aquests mesos es va produir una lleugera davallada de **6,6 punts**.

Taula 1. Comparativa del número de persones en cerca de feina i ocupades a data 1 de març i 1 d'abril de 2020, en entitats associades a ACTAS i AMMFEINA

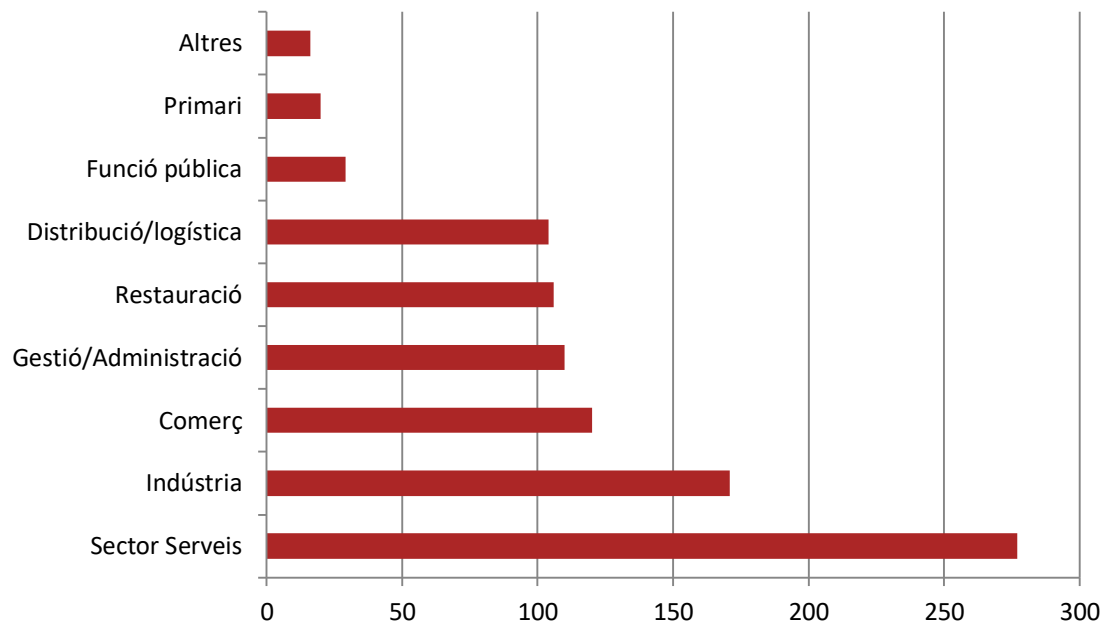
	1/03	1/04	Variació %
En cerca de feina	1.176	1.098	-6,6%
Treballant	991	455	-54,1%

Del total de les 536 persones que no es mantenia activa en el lloc de feina l'1 d'abril, en un **56,2%** dels casos es tractava de persones afectades per expedients de regulació temporal d'ocupació (**ERTO**) per causa de força major. Atès que l'Ordre ministerial d'11 de març de 1985 per la que s'estableixen criteris estadístics per a la mesura de l'atur registrat, indica que aquestes persones no haurien d'ésser considerades dins la classificació d'atur registrat, s'ha calculat la pèrdua de l'ocupació sense tenir en compte aquest grup que, previsiblement, s'incorporarà al seu lloc de feina un cop expiri l'estat d'alarma i durant un mínim de sis mesos.

Entre l'1 de març i l'1 d'abril la destrucció de llocs de feina de persones que fan treball amb suport **es podria xifrar en un 10,4%**, atenent al nombre d'acomiadaments (32) i a les no renovacions contractuals (24). Tanmateix aquesta xifra podria ser només la punta de l'iceberg. D'una banda caldria afegir-hi tant el número de persones a qui s'ha comunicat la **no incorporació a una feina estacional** (12) com el de persones a qui se'ls han cancel·lat pràctiques laborals que haguessin desembocat en una contractació. De l'altra, cal tenir en compte que un 15,1% d'aquestes persones roman a casa sense conèixer a data d'avui quines mesures aplicarà l'empresa un cop entrats/des en la nova normalitat.

Atenent als sectors d'activitat que més ocupació faciliten a persones que fan treball amb suport, el sector serveis (29,1%) i la indústria (17,9%) i comerç (12,6%) estan al capdavant.

Taula 2. Ocupació de persones a data 1 de març per sector d'activitat

CANVI DE PARADIGMA EN EL SUPORT

L'estat d'alarma decretat amb motiu de la pandèmia del SARS-CoV-2 va requerir una reorganització i una nova planificació de les tasques que desenvolupen les entitats que fan treball amb suport a l'empresa ordinària. Davant la impossibilitat de fer seguiments i atenció presencial tant a persones usuàries com a empreses, els tècnics/ques han hagut de cercar metodologies i eines alternatives (atenció telefònica, missatgeria instantània, correus electrònics, videotrucades, tutories i accions formatives virtuals, activitats telemàtiques, etc.) per seguir oferint suports, sempre que les persones disposessin de la tecnologia necessària i tinguessin els coneixements per utilitzar-la. Moltes entitats consideren que aquests canvis podrien consolidar-se un cop es recuperi la nova normalitat i, per tant, assenyalen estar davant d'un canvi de paradigma en l'atenció a persones.

Això explica que malgrat s'hagi interromput l'atenció presencial, un **58,3% de les entitats esgrimeixi que s'ha incrementat el temps destinat** a oferir suport a les persones en aquests mesos o que un altre 20,8% apunti que la dedicació s'ha mantingut més o menys similar a la que s'hagués registrat normalment.

Ahora, molts/es professionals coincideixen (**25,0%**) en assenyalar que **s'ha incrementat la intensitat dels suports**. El confinament a casa, l'aturada de l'activitat econòmica i l'escenari d'incertesa general i laboral que s'ha obert han tingut un impacte sobre la salut mental i el benestar emocional en les persones. Per això, a banda de seguir amb l'itinerari laboral, els

tècnics/ques han ofert un suport emocional a les persones i, de vegades, també a les seves famílies.

PREOCUPACIONS DE LES ENTITATS

Atenent a previsions recents com les de la Comissió Europea i el Fons Monetari Internacional que indiquen que l'atur d'Espanya s'enfilarà fins al 19,9% o al 20,8%, respectivament, és raonable que un 50,0% de les entitat assenyalí com la seva **principal preocupació el fet que hi hagi una davallada de les oportunitats laborals**.

Més encara tenint en compte que, de manera estructural, les persones amb discapacitat intel·lectual i les persones amb un problema de salut mental són dos dels grups de població que més dificultats d'accés al mercat laboral ordinari presenten.

En aquest context advers, les entitats reivindiquen més que mai la necessitat que l'Administració faci una aposta ferma per aplicar **estratègies d'acció positiva que garanteixin la igualtat d'oportunitats** d'accés al mercat de treball de totes les persones.

Tanmateix, un 33,3% d'aquestes entitats tem que en un previsible context de crisi econòmica els suports econòmics que les polítiques públiques destinen a programes i serveis de suport a col·lectius de persones amb major vulnerabilitat i necessitats de suport, ja limitats de per si, es redueixin encara més. Això, malgrat albiren un **increment considerable de persones demandants dels serveis d'ocupació de les entitats** en els propers mesos.

Entre les preocupacions més expressades per les entitats figuren:

- Les dificultats de la persona en la **incorporació** al lloc de feina i l'adaptació a les mesures de seguretat proposades per l'empresa en l'escenari de nova normalitat
- L'impacte **emocional** que aquesta situació estigui tenint i pugui tenir en les persones

PREOCUPACIONS DE LES PERSONES USUÀRIES DELS SERVEIS

La incertesa laboral és la principals preocupació de les persones que fan treball amb suport, segons declara el 75% dels professionals de les entitats consultades. Qui té feina tem perdre-la i qui està en cerca intueix que el mercat laboral oferirà menys oportunitats a persones amb discapacitat intel·lectual o problemes de salut mental.

Ahora, com es pot veure en la següent taula, els preocupa la gestió emocional de la situació, tant en relació al confinament i, per tant, a la situació d'aïllament que estan passant com a la represa de la normalitat (41,7%) i els neguiteja la possibilitat de contraure el virus (16,4%).

Taula 3. Preocupacions de les persones usuàries dels serveis en relació a les conseqüències de la crisi del coronavirus

Motiu	%
Pèrdua del lloc de feina / Incertesa laboral	75,0%
Gestió emocional de la situació	41,7%
Problemàtiques socioeconòmiques derivades de la pèrdua de feina i la incertesa laboral	33,3%
Contraure la COVID-19	16,7%
Assumir i respectar les mesures de seguretat de l'empresa	12,5%

Informe elaborat per ACTAS i AMMFEINA

Barcelona, 14 de maig de 2020